

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016 r.

sprawy **L. Ł.**,

skazanego za popełnienie przestępstw z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 91 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w E.,

z dnia 11 grudnia 2015 r., .

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 17 września 2015 r.

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. zwolnić L. Ł. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

L. Ł. wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt II K .../15 został uznany za winnego popełnienia dwóch przestępstw z art. 193 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., których dopuścił się w warunkach art. 91 § 1 k.k., za które została mu wymierzona kara 10 miesięcy ograniczenia wolności polegająca na obowiązku wykonywania nieodpłatnej,

kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym (pkt I wyroku), na podstawie art. 36 § 2 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 k.k. w zw. z art. 4 § 1 kk w okresie odbywania kary oskarżony został zobowiązany do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu (pkt II wyroku), a na podstawie art.41 a § 1 i 4 k.k. w zw. z art.43 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. do powstrzymywania się od przebywania w pobliżu i w miejscu zamieszkania pokrzywdzonej przez okres 3 lat przez zachowanie co najmniej trzydziestometrowej odległości od pokrzywdzonej (pkt III wyroku).

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator Prokuratury Rejonowej w B. zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego L. Ł. Skarżący wyrokowi temu zarzucił „rażącą niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu w stosunku do niekwestionowanego i wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynów, stopnia zawinienia oskarżonego, faktu uprzedniej karalności i działania w warunkach powrotu do przestępstwa, które to okoliczności winny skutkować wymierzeniem oskarżonemu surowszej kary pozbawienia wolności, podczas gdy oskarżonemu wymierzona została kara rażąco łagodna, która nie spełni swoich funkcji zarówno w zakresie prewencji ogólnej jak i szczególnej i która z całą pewnością nie zaspakaja społecznego poczucia sprawiedliwości”. Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczenie zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej i kontaktowania się z nią na okres 3 lat.

Sąd Okręgowy w E., wyrokiem z dnia 11 grudnia 2015 r., uwzględniając apelację prokuratora, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w miejsce ograniczenia wolności orzeczonej w punkcie I wyroku, na podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu L. Ł. karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz uchylił punkt II zaskarżonego wyroku, utrzymując w mocy wyrok w pozostałej części.

Obrońca skazanego, w kasacji od wyroku Sądu odwoławczego zarzucił, „iż został wydany:

1. z naruszeniem prawa materialnego, a to art. 54 § 2 k.k., art. 58 § 1 k.k. polegającym na nieuwzględnieniu przez Sąd Okręgowy okoliczności związanych ze

sposobem życia oskarżonego po popełnieniu czynu zabronionego, w szczególności tego, iż od 24.02.2015 r., oskarżony w żaden bezprawny sposób nie ingerował w życie pokrzywdzonej, podjął i kontynuował (kontynuuje) terapię uzależnień, pracował oraz pracuje zarobkowo, zmienił miejsce zamieszkania, nie spożywa alkoholu, łoży na utrzymanie osób względem których ciąży na nim obowiązek alimentacyjny zatem wbrew stanowisku Sądu Okręgowego można było postawić wobec oskarżonego w stopniu wysoce prawdopodobnym pozytywną prognozę kryminologiczną; nadto na nieuwzględnieniu w okolicznościach przedmiotowej sprawy, iż bezwzględna kara pozbawienia wolności, jako ultima ratio winna być orzekana wobec sprawców przestępstw o znacznym stopniu niebezpieczeństwa, charakteryzujących się użyciem przemocy, posłużeniem niebezpiecznym narzędziem itp., w szczególności wobec sprawców, których postawa po popełnieniu czynu zabronionego wskazuje, iż nie są oni w stanie w warunkach wolnościowych poddać się resocjalizacji, nie zaś w stosunku do sprawcy, który przecież przez znaczący okres czasu, bo od 24.02.2015 r. do dnia wyrokowania w II instancji (jak i w chwili obecnej) swoim zachowaniem oraz postawą daje rękojmię tego, iż nie popełni w przyszłości ponownie przestępstwa, w szczególności także na szkodę pokrzywdzonej - które to uchybienia miały wpływ na treść zaskarżonego wyroku;

2. oraz z naruszeniem prawa procesowego 438 pkt 3 i 4 k.p.k. w zw. z art. 214 § 1 k.p.k. poprzez zmianę rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w B. co do rodzaju wymierzonej oskarżonemu kary ograniczenia wolności na karę pozbawienia wolności, mimo wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, iż Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego w B. bez przeprowadzenia w tej mierze wywiadu środowiskowego dotyczącego oskarżonego, w szczególności celem ustalenia danych, co do sposobu życia oskarżonego, jego warunków i właściwości osobistych w okresie po popełnieniu czynu zabronionego, gdy tymczasem okoliczności dotyczące oskarżonego, a mające wpływ na ustalenie pozytywnej prognozy kryminologicznej należą właśnie do sfery faktów, a zatem czynionych przez Sąd w tej mierze ustaleń, co w sytuacji odmiennego poglądu Sądu Okręgowego w E. co do tej prognozy, w oczywisty sposób stanowi zmianę ustaleń faktycznych na niekorzyść oskarżonego i bez dodatkowej weryfikacji tych okoliczności nie mogło zostać odmiennie ocenione

przez Sąd Odwoławczy - które to uchybienie miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku,

3. ponadto zarzucił wyrokowi Sądu Okręgowego, iż orzeczona tym wyrokiem wobec oskarżonego bezwzględna kara pozbawienia wolności jest karą rażąco surową, nadmiernie represyjną w stosunku do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynów oskarżonego”.

Wskazując na powyższe, obrońca skazanego wniósł „o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonym zakresie i w konsekwencji utrzymanie w mocy wyroku Sądu Rejonowego z dnia 17.09.2015 r.”.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego L. Ł. jest oczywiście bezzasadna. Z uwagi jednak na złożony przez obrońcę wniosek, Sąd Najwyższy sporządził uzasadnienie postanowienia zgodnie z treścią art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie zauważyć należy, że obrońca błędnie sformułował wnioski kasacji, gdyż skoro wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego, to winien wnosić również o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi celem rozpoznania apelacji prokuratora. Obrońca winien wiedzieć bowiem, że Sąd Najwyższy nie jest władny, po uchyleniu wyroku Sądu odwoławczego, utrzymać w mocy wyroku Sądu I instancji.

Odnosząc się natomiast do zarzutów zawartych w kasacji należy stwierdzić, że brak jest podstaw do przyjęcia, że Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok dopuścił się rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego czy też procesowego i to w takim stopniu, który mógł mieć istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia.

Słusznie wskazuje prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, że obrońca w istocie kwestionuje wymierzenie skazanemu przez Sąd odwoławczy kary pozbawienia wolności w miejsce kary ograniczenia wolności, nadając jedynie pozorny charakter zarzutom naruszenia prawa materialnego i procesowego, co nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym.

Odnosząc się do zarzutów kasacyjnych należy przypuszczać, że

skarżącemu chodziło prawdopodobnie o obrazę art. 53 § 2 k.k., a nie wskazanego w zarzucie art. 54 § 2 k.k., który w żadnym wypadku nie może mieć zastosowania w tej sprawie. Art. 53 § 2 k.k. określa natomiast ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary i z uwagi na to, że nie ma charakteru normy stanowczej, podważenie przyjętej na ich podstawie oceny sądu jest możliwe jedynie w ramach, niedopuszczalnego w kasacji, zarzutu rażącej niewspółmierności kary, a nie obrazy prawa materialnego. Sąd Okręgowy uwzględniając zarzuty apelacji prokuratora, właśnie rażącej niewspółmierności kary wymierzonej skazanemu, uznał, że Sąd I instancji wymierzając karę ograniczenia wolności z prawidłowo ustalonych okoliczności faktycznych, zarówno co do czynów przypisanych oskarżonemu, stopnia winy jak i okoliczności odnoszących się do osoby oskarżonego, wyciągnął nieprawidłowe wnioski. Zaprezentowany w tym zakresie tok rozumowania Sądu odwoławczego, dotyczący konieczności wymierzenia surowszej kary, głównie z braku pozytywnej prognozy kryminologicznej, jest prawidłowy i pozbawiony jakichkolwiek błędów faktycznych czy logicznych.

Zauważyć również należy, że przepis art. 214 § 1 k.p.k. nie zawiera normy kategorycznej, a więc nie nakłada na sąd obowiązku przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, a tylko w takim wypadku można by było mówić o naruszeniu tego przepisu w tej sprawie, w której zresztą sądy dysponowały wystarczającymi danymi osobopoznawczymi o oskarżonym zabranymi zgodnie z art. 213 k.p.k. Kasacja sprowadza się więc jedynie do polemiki z prawidłowo podniesionymi w uzasadnieniu Sądu Okręgowego okolicznościami dotyczącymi wymiaru kary pozbawienia wolności wymierzonej skazanemu.

Ostatni z podniesionych zarzutów, wobec wyraźnej treści art. 523 § 1 k.p.k. jest niedopuszczalny.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, zwalniając skazanego L. Ł. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego w oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k.